

Nr 269.

Av herr Åqvist m. fl., angående utsträckning av tillämpningsområdet för lagen om förbud i vissa fall mot värnpliktigs skiljande från tjänst eller arbete.

Genom lag av den 16 oktober 1914 har förbud stadgats mot skiljande i vissa fall av värnpliktig från tjänst eller arbete. Lagen infördes i samband med antagandet av 1914 års härordning och tager endast sikte på sådan värnpliktstjänstgöring eller mobiliseringsövning, som varar högst sextio dagar.

Vid åtskilliga förhandlingar med arbetare har den synpunkten från deras sida framförts, att deras tidigare negativa inställning till försvarsfrågan varit beroende på att många av dem efter värnpliktstjänstgöring av längre varaktighet, såsom rekrytutbildning, ej kunnat erhålla sin gamla anställning tillbaka. Det framstår givetvis som en obillighet att den, som fullgör vissa skyldigheter gentemot landet, därigenom skall förlora sin anställning eller orsakas svårigheter ifråga om sin utkomst.

Det har även i en del kollektivavtal kommit till uttryck, i det i s. k. protokollsanteckningar till sådana stadgats, att även om det icke anses obilligt att värnpliktig återfår sin plats, så kan icke arbetsgivaren förplikta sig härtill längre än vad lag stadgar.

I vissa fall kan givetvis en utsträckning av förbudet mot skiljande från tjänst eller arbete av värnpliktig för en värnpliktstjänstgöring framstå som obillig mot arbetsgivaren eller svårt, för att inte säga omöjligt att genomföra. Vi anse emellertid att stora sociala värden skulle vinnas och att intresset för försvaret inom bredare lager av vårt folk skulle fördjupas, om större säkerhet för den värnpliktiges anställning efter även längre värnpliktstjänstgöring kunde påräknas. Även om vissa undantag måste medgivas, anse vi det lämpligt att frågan om principiellt förbud mot skiljande av värnpliktig från tjänst eller arbete vid alla slag av värnpliktsövningar utreddes.

Under åberopande av vad ovan anförts tilllåta vi oss vördsamt hemställa,

att riksdagen i skrivelse till Kungl. Maj:t anhåller om utredning huruvida och i vad mån förbud mot skiljande av värnpliktig från tjänst eller arbete kan utsträckas till all

slags värnpliktstjänstgöring samt, om utredningen anses lämna positivt resultat, att Kungl. Maj:t för riksdagen framlägger de förslag, som därav kunna föräledas.

Stockholm den 21 januari 1937.

Ernst Aqvist.

C. G. Tengström.

C. O. Johanson.

Sven Olsson.

Joh. Nilson.

Wilh. Annér.

Axel Bäckström.

R. Barnekow.

*Alfr. Nilsson,
Steneberg.*
